

Maskinarbejderne 1,527 Kr., det er altsaa mere end Orlogsværftets faste Arbejdere, uagtet Timebetalingen er langt, langt ringere, idet Timebetalingen er 61,2 for Orlogsværftet og 46,0 for Burmeister & Wain; det vil altsaa sige, at de arbejde meget længere derude. Smedene have hos Burmeister & Wain en Løn af 1,578 Kr. aarlig; Skibbyggerne 1,616 Kr., Snedkerne 1,556 Kr. og de almindelige Arbejdsmænd 1,266 Kr. De ere altsaa bedre aflagte; men Statsbanernes Centralværksteder staa fuldt paa Højde med, ja, ikke saa lidt over dem. Jeg skal saaledes blot nævne, at Gennemsnitsfortjenesten for Maskinarbejderne, som ere højest oppe, derude er 1,821 Kr. Jeg nævnede før, at dette Forhold kunde være anderledes, jeg nævnede ogsaa, at Staten burde være en god Arbejdsgiver, men jeg tror, at hvis disse Tal holde, saa er den det allerede. Man har ganske vist gennemført 8 Timers Arbejdstid derude paa Orlogsværftet; men vil man gaa den anden Vej og sige: 8 Timers Arbejdsdagen er jo ikke anerkendt alle Vegne, vil man stille disse Arbejdere derude saaledes, at de faa Lov til, hvis de ønske det, at arbejde blot en Time længere, altsaa 9 Timer om Dagen — Gennemsnitsarbejdstiden er jo større endnu i den private Bedrift, og det er den ogsaa for de øvrige Værksteder baade ved Hæren og Statsbanerne —, saa vil man komme op paa Lønninger, som ere meget antagelige, navnlig naar man tager Hensyn til, at de tillige have Pensionsret, og det bør man jo i dette Forhold gøre, naar man vil sammenligne dem med Statens Tjenestemænd, saaledes som Arbejderne gøre derude og ønske at kunne gøre. Man maa huske paa, at de fleste af disse Tjenestemænd, der falde ind under de fire Lønningsklasser, maa betale et Afdrag af 5 pCt. til deres Pension. Men hvis Orlogsværftets faste Arbejdere vilde arbejde en Time længere om Dagen, vilde de komme op paa 1,650 Kr. aarlig; lægger man 5 pCt. til — det vil altsaa give tilnærmelsesvis det samme, i alt Fald ikke mindre —, komme de op paa 1,730 Kr. Det er Gennemsnittet for baade unge og gamle, for saa vidt de ere faste. Denne Løn er i Virkeligheden paa Højde med den højeste Lønning, som første Lønningsklasse indenfor Tjenestemændene har. Hvad de private Arbejdere angaar, vilde de med yderligere en Times Arbejde have 1,449 Kr. gennemsnitlig; det gælder baade nyantagne og gamle. Lægger man dertil Værdien af Pensionsretten med 5 pCt. — det er for øvrigt lavt regnet, men jeg har

sammenlignet med Statens Tjenestemænd —, komme de op paa 1,520 Kr. eller godt og vel Middellønnen for første Lønningsklasse indenfor Tjenestemændene under de 4 Etater.

Disse Oplysninger tyde rigtignok paa, at man — det gælder i alt Fald mig — tidligere har set med andre Øjne paa Forholdene derude, end rigtigt er. Jeg vil gerne tilføje, at jeg tvivler jo ikke om, at de ærede Medlemmer for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) og Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) have nogen Hjemmel for de Tal, de anførte, hvad vi maaske ogsaa ville faa at høre, men saa maa det hidrøre fra, at man derude lønner meget forskelligt. Naar 800 Arbejdere kunne komme ned paa en Gennemsnitsaarsløn af 900—1,000 Kr. og deromkring, maa de øvrige komme op paa meget mere end det dobbelte, thi ellers kan Gennemsnittet ikke blive det, jeg har nævnt, og det, synes jeg, er et Forhold, som giver den Udtalelse Ret, der faldt fra det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle), og som jeg gav min Tilslutning, nemlig, at skal der en Ordning derude, maa det ske ved den højtærede Ministers Initiativ. Lægger man 20 pCt. paa Lønnen for dem alle, vil det, saa vidt jeg kan se, give i langt større Forhold til dem, som staa med den høje Dagløn, end til dem, som have 900—1,000 Kr. om Aaret. Skal man have en Omordning, maa det derfor ske ved Ministerens Foranstaltning og, som det synes mig, paa den Maade, jeg nævnede, at Arbejdstiden forlænges. Naar Arbejdstiden overalt indskrænkes, som Tilfældet har været i Løbet af den sidste Menneskealder eller mere, maa Staten ogsaa følge Trop og ikke være den sidste i Rækken, det er givet. Men at gaa med til at slaa fast, at den Mand, som nu arbejder 8 Timer ved Orlogsværftet, skal lønnes godt og vel som den, der i den private Drift arbejder, skulle vi sige 9¹/₂ Time — det er vist snart ved at være Gennemsnittet —, vil jeg ikke anse for at være rigtigt. Men jeg maa sige, at disse Mænd skulle have Lejlighed til at udføre et saadant Arbejde, at de kunne tjene en forsvarlig Dagløn; thi deres Timebetaling er gennemsnitlig høj nok, det fremgaar af de Undersøgelser, som ere givne os i Kommissionsbetænkningen.

Jeg kunde ønske at føje endnu en Ting til, der ogsaa er fremdragen her i Salen ved tidligere Forhandlinger om denne Sag. Det er Spørgsmaalet om: Hvad faa vi for det Arbejde der ude? Kan det i det hele taget betale sig for Staten at